

Gøre noget ved uligheden nu: 5 initiativer som kan tages her og nu.

Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed
17. marts 2022

Finn Diderichsen e
Professor em. dr.med.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

1. Udryd børnefattigdom
2. Start systematisk opsporing af børn med psykisk mistrivsel.
3. Opret grænseværdier for fysisk belastning i arbejdet
4. Sæt i gang arbejdet med en "sund" skattereform
5. Fastsæt måltal for de meget ulige lokale ressourcebehov i det nære sundhedsvæsen.

Sundhedsmonitor

DEBAT

Debat: Fem måder, vi kan gøre noget noget ved ulighed i sundhed her og nu

Vi kan gøre meget for at mindske ulighed i sundhed, skriver læge og professor emeritus Finn Diderichsen.

▶ AUTOMATISK OPLÆSNING ?

DEBAT 10. MAR. 2022 KL. 04.00

FINN DIDERICHSEN
Professor emeritus, speciallæge

🔖 LÆS ARTIKLEN SENERE

2019 var året, hvor både myndigheder og

Hvilke sygdomsårsager mest skævt fordelt?

Odds ratio (OR) for dem med kun grunduddannelse.
Reference (=1) dem med videregående uddannelse

	OR
Fattigdom som barn	11,6
Hårdt fysisk arbejde	6,5
Ingen ungdomsuddannelse	5,7
Usund Kost	4,0
Daglig rygning	3,6
Lav indflydelse over arbejdet	2,8
Højt stressniveau	2,3
Fysisk inaktivitet	1,6
Højt alkoholforbrug	0,9

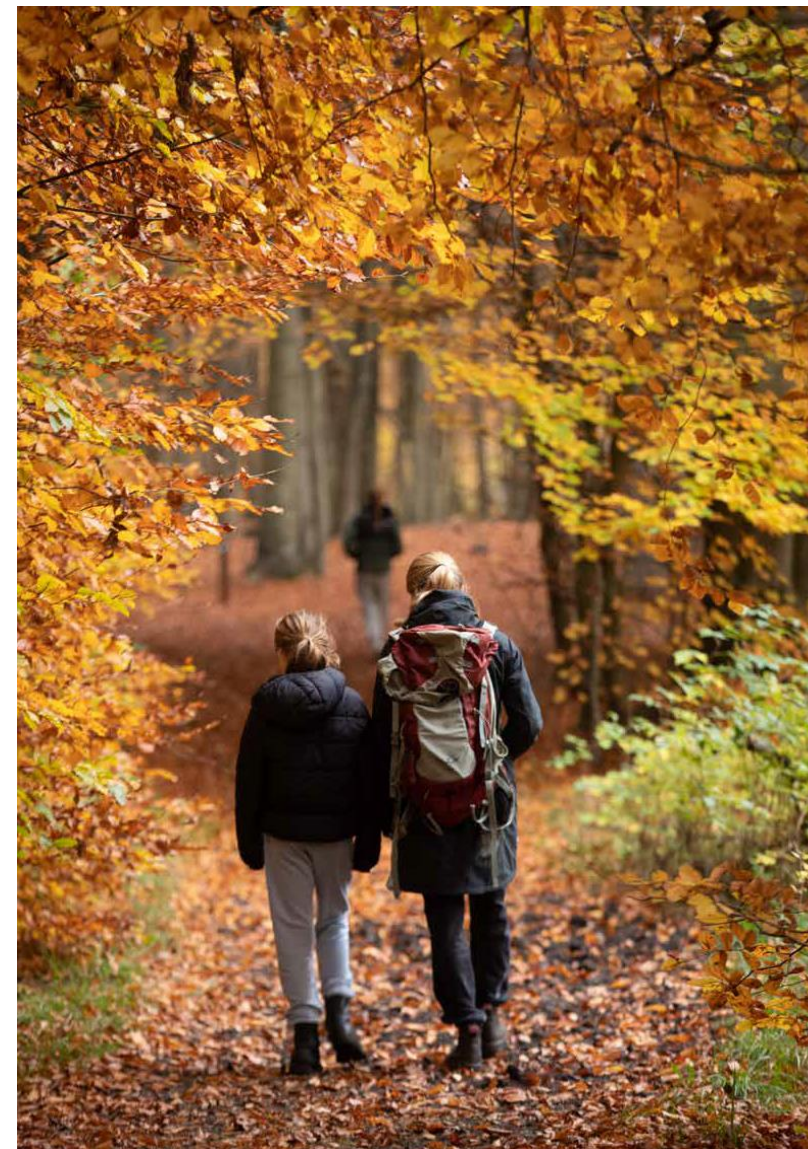
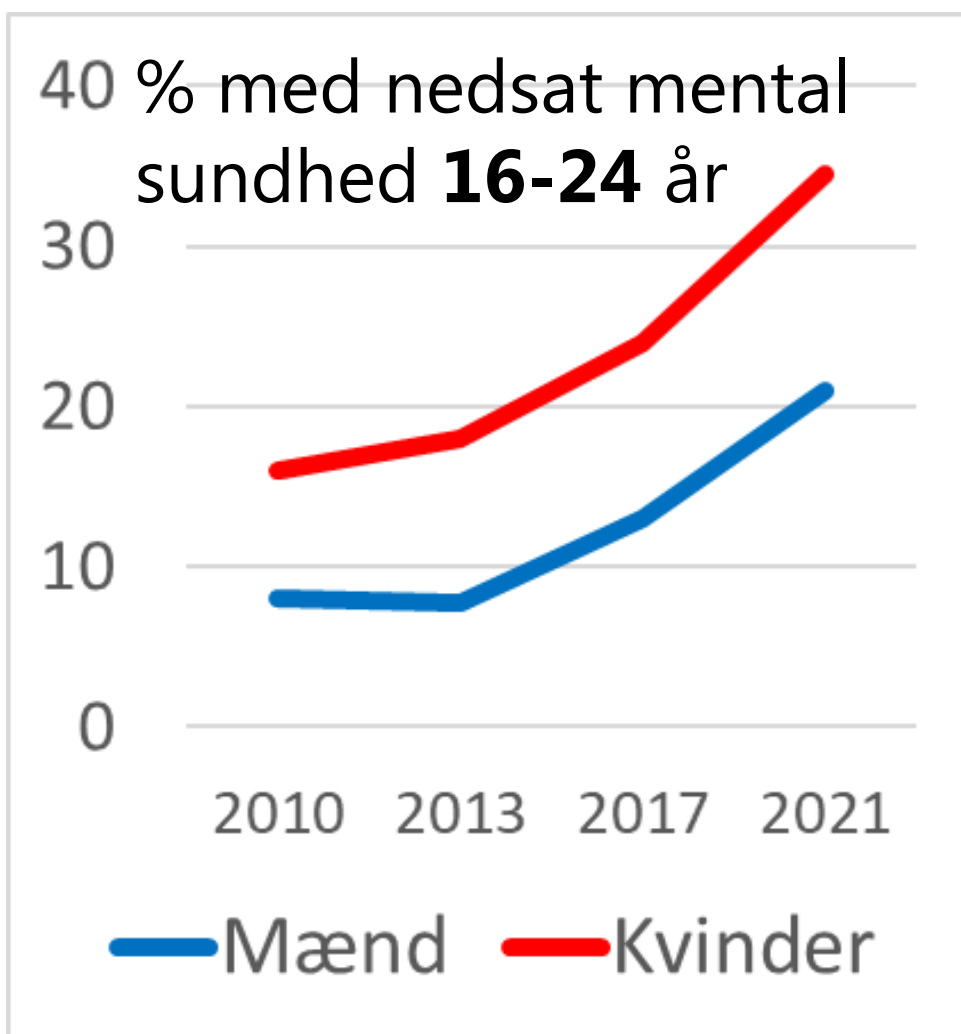
1. Udryd børnefattigdom

Børnefattigdom er forbundet med kraftig forhøjet dødelighed senere i livet

Rod NH et al. *The Lancet*. 2020;396(10249):489-497.

	Dødsfald per 10.000 <35 år
Mange vanskeligheder	13.2
Død eller svær sygdom i familien	5.2
Langvarig fattigdom	5.2
Tidlig fattigdom	4.0
Få eller ingen vanskeligheder	2.9

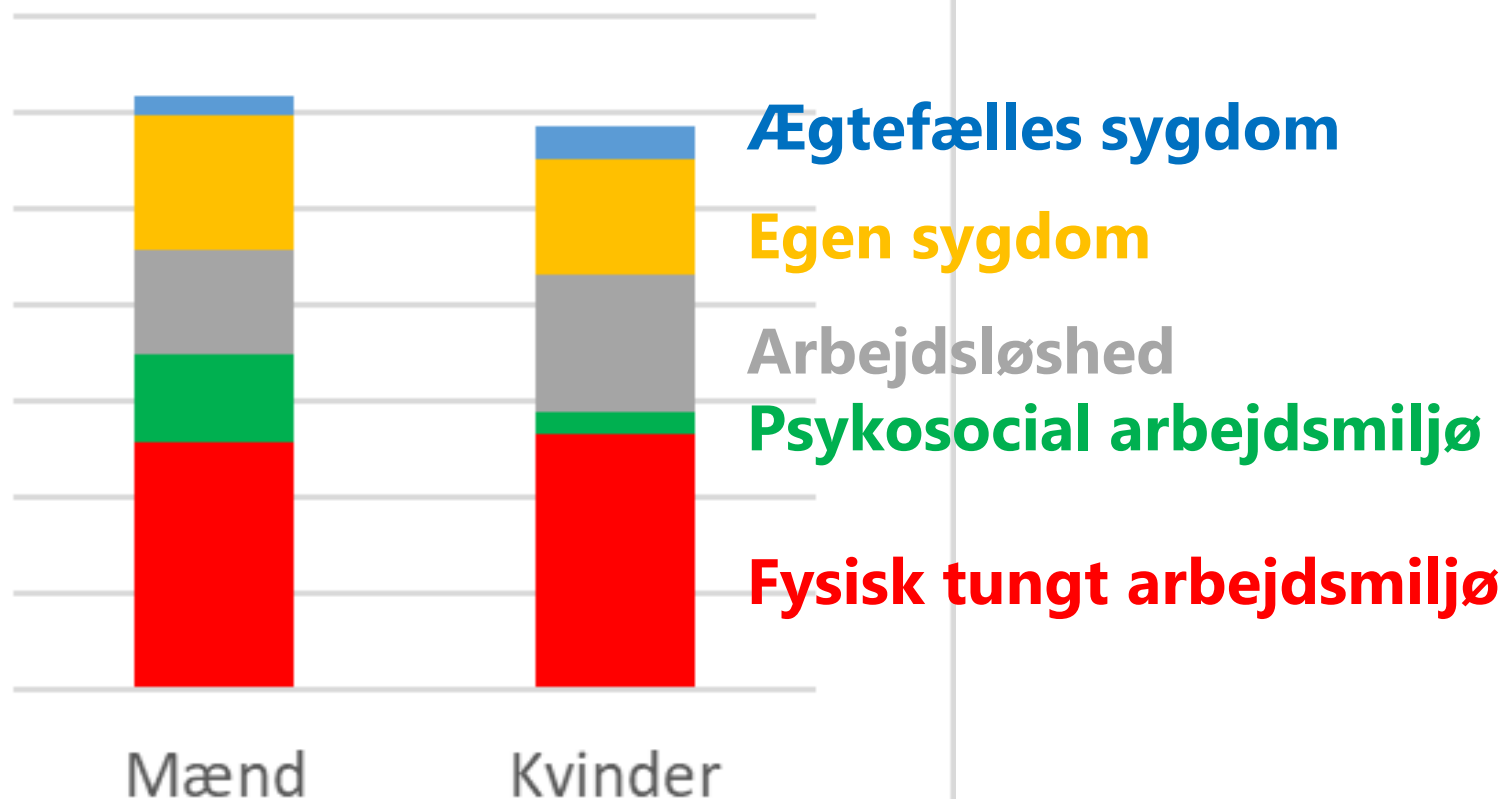
2. Start systematisk opsporing af børn med psykisk mistrivsel

3. Opret grænseværdier for fysisk belastning i arbejdet

**Hvad
forklarer
social ulighed
i tidlig tilbage
trækning i
Danmark**

JY Qvist: *Ageing & Society*
2021:41(9):2218-42

3. Opret grænseværdier for fysisk belastning i arbejdet (forts.)

Bæring af materiel

Armeringsjern

- Armeringsjern er ofte lange stænger, hvilket gør dem svære at håndtere.
- Bæringen giver især en høj belastning i ryggen.

Mursten med stentang

- Mursten bæres og flyttes med en stentang.
- Bæringen giver især en høj belastning i ryggen.

Annals of Work Exposures and Health, 2021, Vol. 65, No. 7, 741–747

doi: 10.1093/annweh/wxab012

Advance Access publication 8 April 2021

Commentary

BOHS
The Chartered Society for
Worker Health Protection

OXFORD

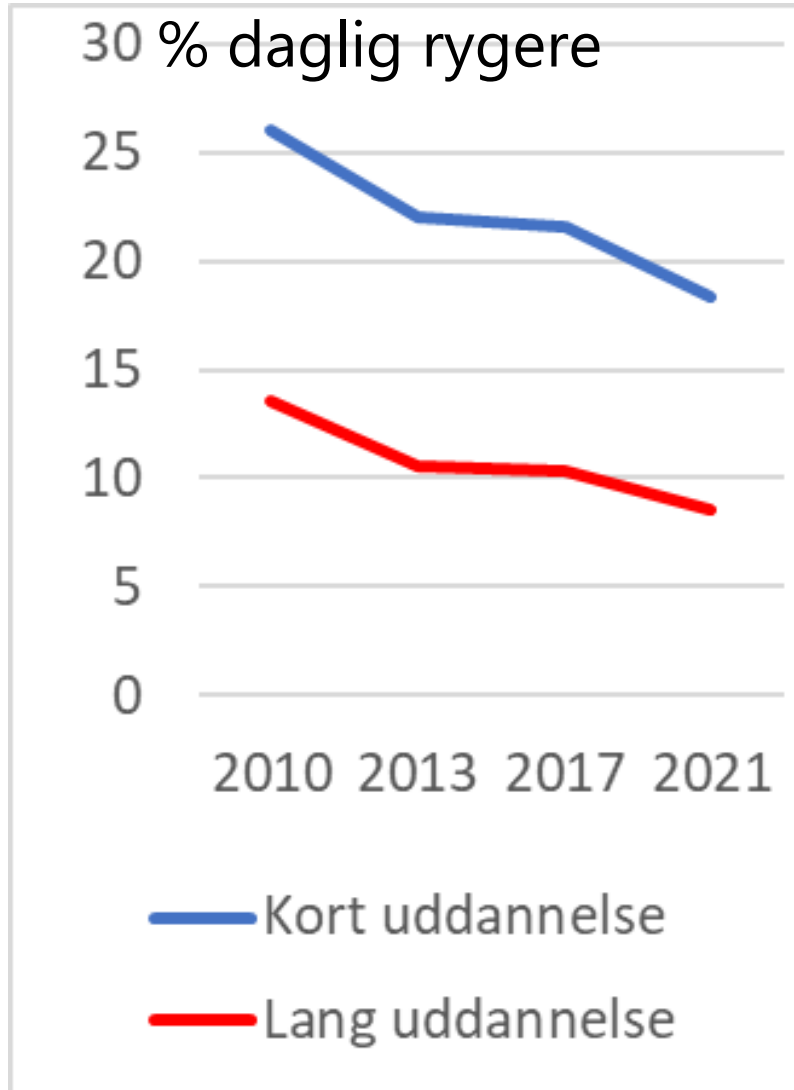
Commentary

Action Levels for the Prevention of Work-Related Musculoskeletal Disorders in the Neck and Upper Extremities: A Proposal

Inger Arvidsson^{*,^o}, Camilla Dahlgvist, Henrik Enquist and Catarina Nordander

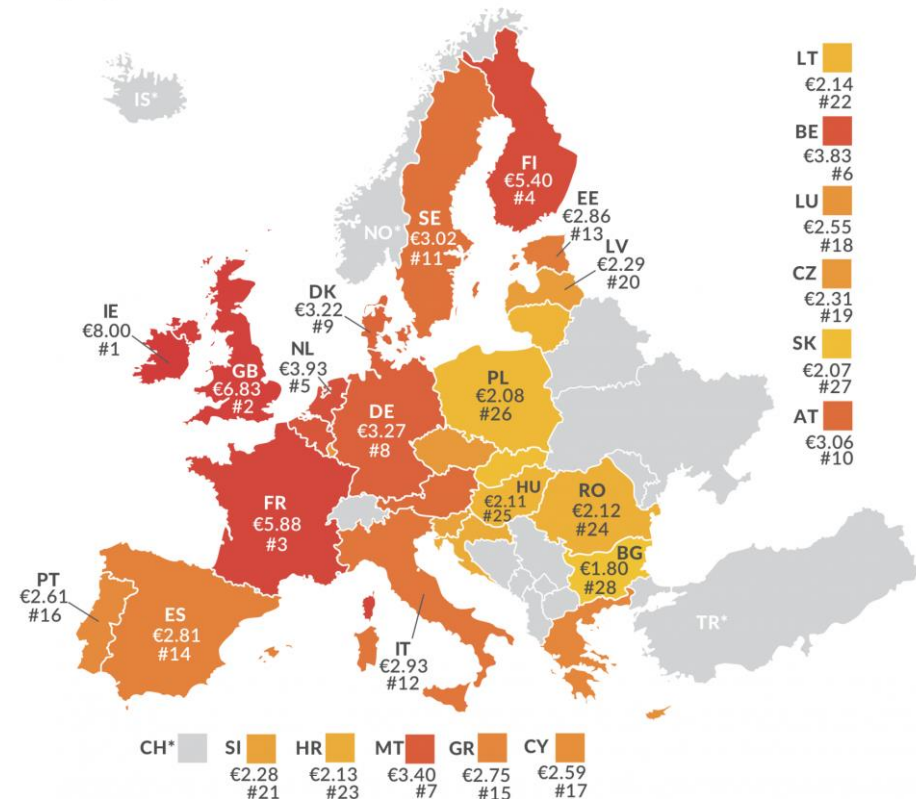
Division of Occupational and Environmental Medicine, Department of Laboratory Medicine, Lund University, Medicin Villan, SE-223 81 Lund, Sweden

4. Sæt i gang arbejdet med en sund skattereform

Cigarette Taxes in Europe

Excise Duty per 20-Pack of Cigarettes in Euros, as of March 2020

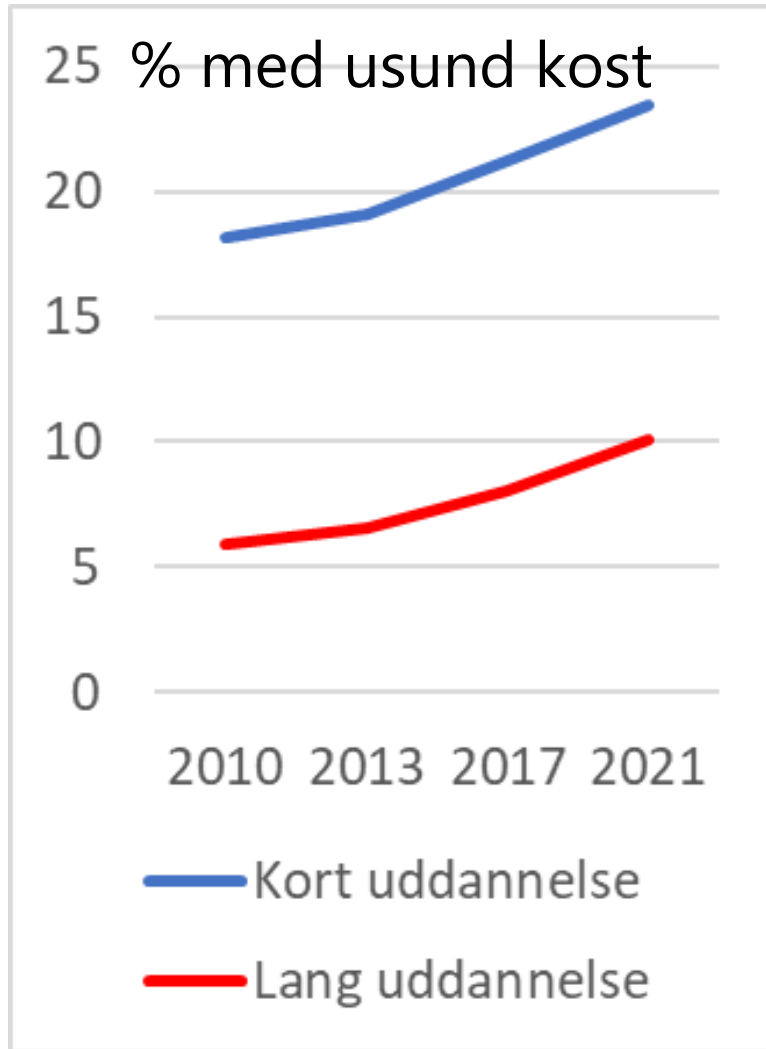
Note: *Iceland, Norway, Switzerland, and Turkey are not part of the European Union (EU). No comparable data was available for European non-EU countries.
Source: European Commission, "Excise Duty Tables: Part III Manufactured Tobacco."

Excise Duty per 20-Pack of Cigarettes in Euros, as of March 2020

4. Sæt i gang arbejdet med en sund skattereform (forts.)

Netto

GÆLDER FRA LØRDAG DEN 12. MARTS TIL OG MED FREDAG DEN 18. MARTS 2022

Hip hurra og højt humør

VED KØB AF MERE END 10 STK. ER PRISEN 15.95 PR. STK.

Matilde kakaoskummetmælk 1 liter. 5:-

VED KØB AF MERE END 12 STK. ER PRISEN OP TIL 16.- PR. STK. + PANT

Velsmag dansk medister 400 g. 10:-

10:-

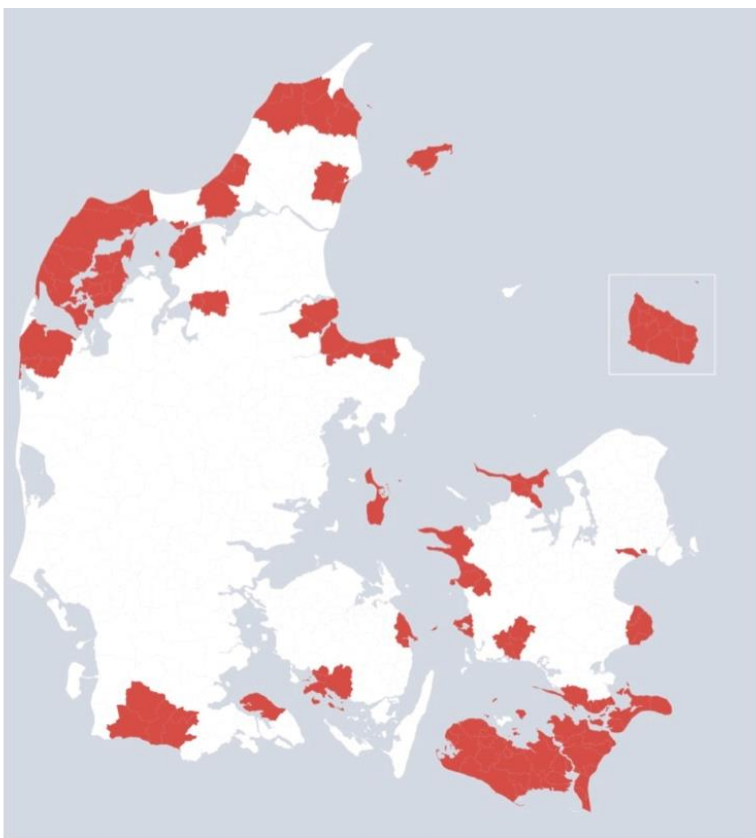
10:-

SKRAB & VIND

Læs mere på side 22

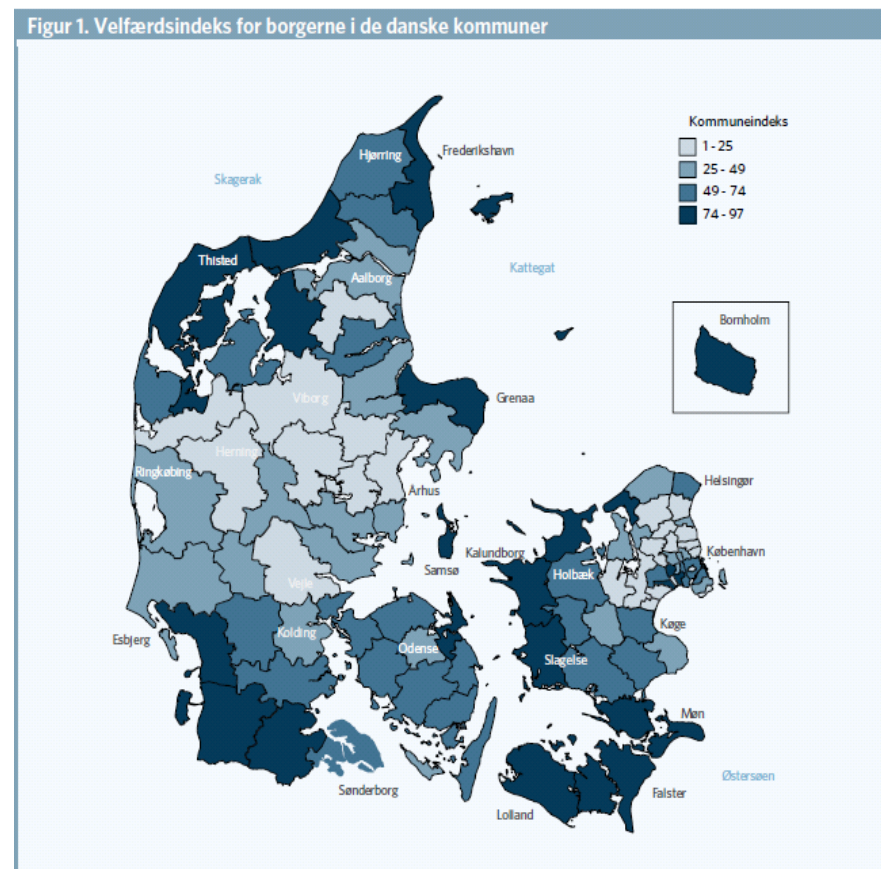
5. Fastsæt måltal for ressourcebehov i det nære sundhedsvæsen

Lægedækningstruede områder 2021

Velfærdsindeks

AE-Rådet 2019

Efter 50 år stadig: **"The inverse care law"** Julian Tudor Hart: *The Lancet* 1971;297(7696)

Udspil til Sundhedsreform 2022

"Og vi skal sikre at løsningerne gør op med ulighed i sundhed i stedet for at forstærke den"

- * Begrænse de unges adgang til alkohol og tobak – men hvorfor kun de unge
- * Mere målrettet indsats fra svangreomsorg og sundhedspleje til sårbare familier – men ingen strukturelle tiltag om børns vilkår
- * "...sikre de rette rammer for forebyggelse" – men ingen folkesundhedslov
- * SST skal udarbejde forslag til national kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen – men ingen vision om hvilke kvaliteter som er særligt vigtige for den sårbare patient
- * Implementere 10-års planen for psykiatrien – men intet om hvordan man kan reducere ulighed i forekomst og konsekvenser af psykiske lidelser
- * Praksispligt i almen praksis med flere stillinger i udkantsområder – men hvilke rammer vil gøre det til et foretrukket valg for unge læger og sygeplejersker
- * Mere forskning om ulighed i overvægt og kræftoverlevelse.

Tak for opmærksom- heden!

fidi@sund.ku.dk